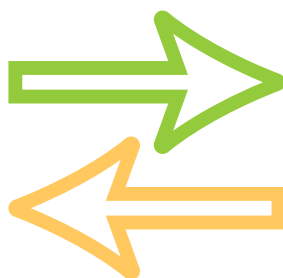

КЕЙС РЕКОМЕНДАЦІЙ

**спільної діяльності
практичного психолога
ЗДО
та практичного психолога
НУШ
(для змішаної форми навчання)**

Автори:

**Практичний психолог Одеського ліцею №67 – Катерина ТЕРНАВСЬКА
Практичний психолог ЗДО "Ясла – садок" № 268 – Вероніка ЛЕУС**

КЕЙС РЕКОМЕНДАЦІЙ

Мета:

Організація єдиного
розвиваючого світу
дошкільної та початкової
освіти

Аудиторія:

практичні психологи
ЗДО та школи

Актуальність:

Передумови
поступового
психологічно-
комфортного
переходу дитини
від ігри до
навчання, які є
провідними видами
діяльності дітей
відповідно
дошкільного і
молодшого
шкільного віку

Формат роботи:

-очно
-он-лайн

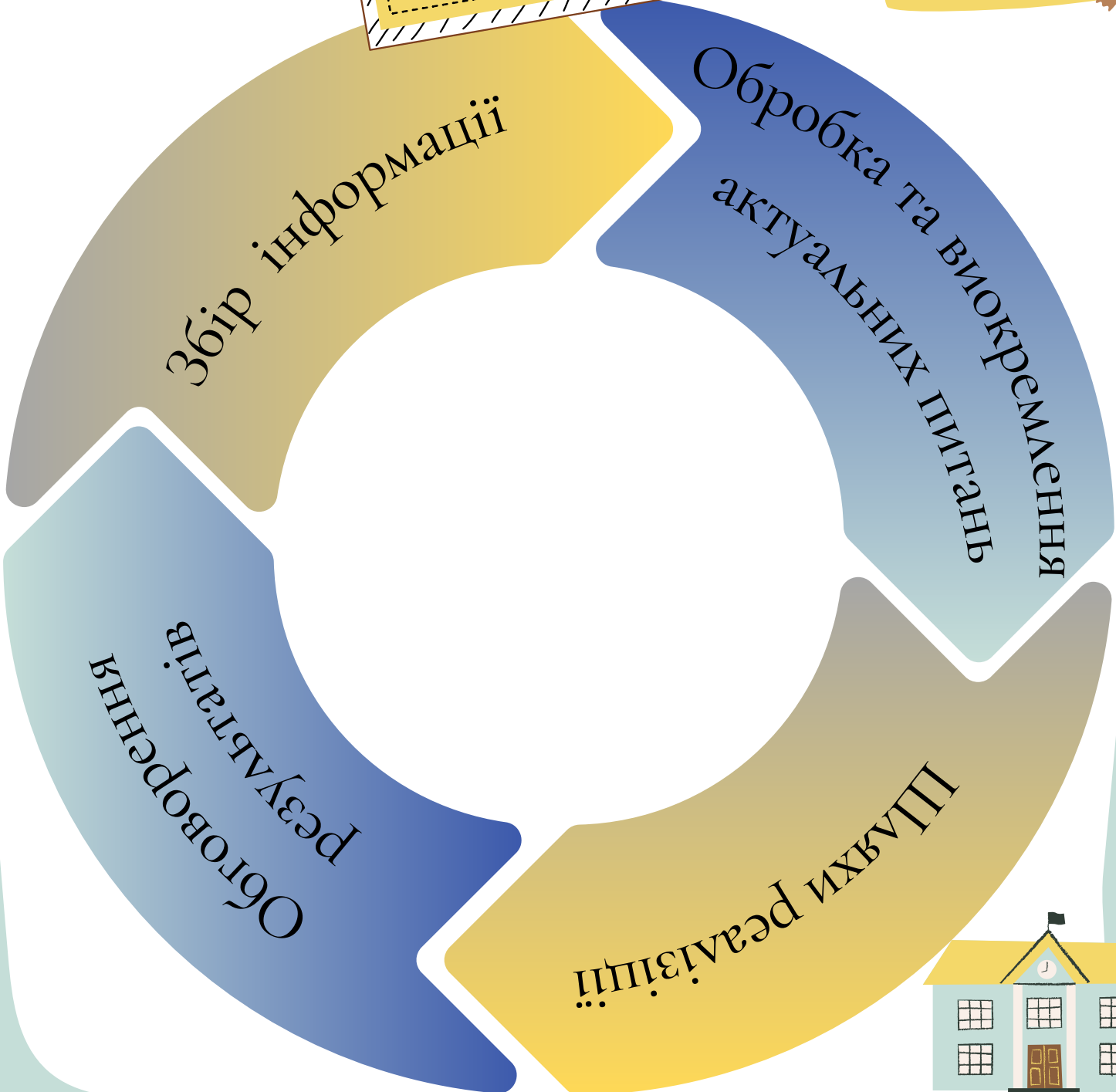

СПІЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

**1 клас
НУШ**

**Алгоритм
спільної
співпраці**

**Дошкільний
навчальний
заклад**

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

**Дошкільний
навчальний
заклад**

Методики діагностики пізнавальних процесів

• Пам'ять

Методика "Запам'ятай 10 слів" (слухова вербальна пам'ять)
Методика "Впізнавання фігур" (зорова пам'ять)
Методика "Повторення цифрових рядів" (короткочасна механічна пам'ять)

• Увага

Методика "Знайди таку ж картинку"
Методика "Коректурна проба"
Методика "Простав позначки". Модифікація методу П'єрона-Рузера (концентрації та стійкості уваги)

• Мислення

Методика "Четвертий зайвий" (логічне мислення)
Методика "Послідовність подій" (логічне мислення, узагальнення)
Методика "Аналогії" (мислення, здатність робити умовиводи)

• Уява

Методика «Де чие місце?»
Методика «На що схоже?»
Методика вивчення розвитку механізмів продуктивної уяви К.Торенса

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

**1 клас
нуш**

Методики діагностики пізнавальних процесів

• Пам'ять

Методика "10 слів"

Методика "Запам'ятовування цифр"

Методика "короткочасної зорової пам'яті"

• Увага

Методика "Таблиці Шульте"

Методика "Коректурні проби"

Методика "Таблиці Крепеліна"

• Мислення

Методика "Визначення спільних рис"

Методика "Схематизація. Дорога до будиночків"

Методика "Словесні пропорції"

• Уява

Методика дослідження основних властивостей уяви

Методика дослідження продуктивності уяви

Методика дослідження творчої уяви

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

Дошкільний
навчальний
заклад

Ігри для розвитку пізнавальних процесів

• Пам'ять

"Я кладу в мішечок..."

"Запам'ятай фрази"

"Що змінилося?"

"Калейдоскор"

"Пара слів"

"Запам'ятай та повтори"

• Увага

"Будь уважним"

"Заборона кольору"

"Порахуй очима"

Таблиці Шульте

"Заборонений рух"

"Муха"

• Мислення

"Логічний ряд"

"Склади візерунок"

"Підбери пару"

"Порівняй предмети"

"Продовж речення"

"Що спочатку, а що потім?"

• Уява

"Що буде, якщо..."

"На що схоже?"

"Домалюй"

"Придумай казку"

"Невербальний показ"

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

7

**1 клас
нуш**

Вправи для розвитку пізнавальних процесів

• **Пам'ять**

- "Відтвори геометричні фігури"
- "Запам'ятай малюнок"
- "Різнобарвна драбинка"
- "Бабуся поклала у валізу..."

• **Увага**

- "Фігурки - танцівники"
- "Кодування"
- "Лабіринт"
- "Графічний диктант"

• **Мислення**

- "Будівельник та архитектор"
- "Класифікація предметів"
- "Склади з літер слово"

• **Уява**

- "Домалюй предмети"
- "Хто ховається в крапках"
- "Чарівні плями" "Розповідь у малюнках"

ВИЗНАЧЕННЯ СПЕЦИФІКИ ПЕРЕХОДУ ВІД ІГРОВОЇ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Дошкільний
навчальний
заклад

Вправи для підвищення самооцінки

Вправа «Ім'я – рух»

Мета: підвищення самооцінки дітей, можливість відчувати себе в центрі уваги.

Діти по черзі виголошують свої імена, але супроводжують їх певним рухом рук, або характерним для себе жестом. Потім всі хором називають ім'я дитини і повторюють її жест.

Вправа «Я дуже хороший»

Мета: підвищувати впевненість у собі, у своїх силах.

Дітям пропонують повторити за ведучим слово декілька разів: пошепки, голосно, дуже голосно. Ведучий спочатку шепоче, промовляє, а потім викрикує: «я», «дуже», «хороший».

«Конкурс хвальків»

Мета: сприяти усвідомленню дитиною своїх позитивних якостей.

Дітям пропонується позмагатися в умінні хвалитися. Вони хваляться по черзі, наприклад, хтось каже: «Я — красива», інший: «А я сміливий», наступний: «А я доброзичливий», і т. д. Дорослий при цьому підбадьорює дітей. Потрібно прагнути до того, щоб сказати про себе якомога більше хорошого.

«Медитація на щастя»

Мета: сприяти розвитку самоповаги у дітей.

Ведучий просить дітей закрити очі й уявити самих себе — абсолютно щасливими. Нехай діти подумки подивляться навколо й спробують побачити, хто знаходиться поруч із ними, де все це відбувається. Потім діти беруть альбоми й малюють себе — такими, якими вони себе побачили.

«Неправильний малюнок»

Мета: сприяти зниженню в дітей страху перед можливою помилкою.

Дітям пропонується намалювати неправильний малюнок. Якщо вони намагаються уточнити, що це значить, то ведучий ні в якому разі не дає будь-яких конкретних вказівок чи прикладів і т. д. Після того як малюнки зроблені, діти пояснюють, чому їх власний малюнок можна назвати неправильним, з чияї точки зору він є неправильним.

«Скульптура моїх хороших якостей»

Мета: сприяти підвищенню самоповаги у дітей.

Дитина-ведучий спільно з дорослим і групою згадують свої хороші якості й підбирають до кожної якості пластилін певного кольору. Потім визначають свою головну чесноту, фантазують на що вона схожа, як її можна зіптити. Після цього у скульптуру додаються інші свої хороші якості.

ВИЗНАЧЕННЯ СПЕЦИФІКИ ПЕРЕХОДУ ВІД ІГРОВОЇ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**1 клас
нуш**

Вправи для підвищення мотиваційної сфери

«Я ВИКОНУЮ ДОМАШНІ ЗАВДАННЯ»

Учні розповідають, як вони виконують домашні завдання: з яких предметів починають, хто допомагає у підготовці уроків, використовують чернетку и одразу пишуть у чистовик, чи перевіряють домашнє завдання дорослі і т.ін. потім пропонується скласти збірку порад щодо виконання домашнього завдання.

«ПРИЄМНІ СПОГАДИ»

Кожен учасник має пригадати ситуацію, бажано шкільну, в якій він був задоволений собою, пишався своїми діями та досягненнями. Слід з'ясувати, що саме викликало задоволення, які позитивні відчуття учень пам'ятає. Для початку вчитель наводить приклад. Учні 3 – 4 класів можуть виконати вправу спершу письмово, потім зачитати.

«ВЧОРА І СЬОГОДНІ»

Учням пропонується пригадати, чого вони досягли за вчорашній день та порівнюють результати свого розвитку «вчора та сьогодні». Описують свою радість від позитивних змін.

«ТРИ ВЧИНКИ»

Ні на аркуші паперу повинні записати 3 гарні вчинки, які вони зробили протягом останнього тижня. Згодом завдання ускладнюємо, пропонуючи обмежитись тільки шкільним життям, згодом – успіхами в навчанні. Потім по черзі прочитати написане. Інші учасники повинні похвалити однокласника за добрі вчинки.

«ЩО ДОПОМАГАЄ, А ЩО ЗАВАЖАЄ»

На аркуші, поділеному навпіл, у першій колонці записують те, що учням допомагає навчатися, а в другій – те, що заважає. Потім у групах все обговорюється.

«ДОПОМОЖИ МАЙБУТНІМ ШКОЛЯРАМ»

Учні мають уявити ситуацію, що до школи прийшли дошкільнята, аби дізнатися про шкільне життя. Учні, на основі власного досвіду, мають розповісти про школу, довести необхідність навчатися успішно. Запитання для відповідей. Чому потрібно вчитися? Для чого нам знання? Що треба, аби гарно вчитися? Для чого в школі перерви між уроками? Як себе поводити на уроках і перервах?

ПОКРАЩЕННЯ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

**Дошкільний
навчальний
заклад**

Ігри про школу

«Лісова школа»

Мета: учити розуміти особливості шкільного життя, його зміст.

Психолог розповідає дітям про те, як у Лісовій школі йшов урок.

«Уперше учні прийшли до першого класу. Підкажіть, хто з них поводить себе правильно, а хто – ні. Поясніть, чому.

- Зайченятко уважно слухало вчителя та гризло смачну морквинку.
- Білочка тихо під партою гралася горішками.
- У лисички зламався олівець, і вона пошепки попросила запасного олівця у сусіда.
- Ведмежаткові важко було сидіти на маленькому стільчику і він підвів лапку, щоб попросити в учителя дозволу пересісти на великий стілець».

Бесіда-гра «Я їду до школи!»

Мета: активізувати відомості дітей про школу та шкільне життя, формування позитивного відношення до школи.

Інструкція: «Діти, давайте поділимося на дві команди. Назва однієї команди буде «Всезнайки» (це такі люди, які все знають), а іншої – «Незнайки» (такі люди, які нічого не знають). Я буду задавати вам запитання, команда «Всезнайки» має відповідати на всі запитання тільки правильно, а команда «Незнайки» повинні шуткувати і відповідати на всі запитання неправильно. За кожну правильну відповідь всезнайкам ставимо «+», і незнайкам за кожну неправильну ставимо «+».

Кожна дитина має спробувати себе в обох ролях.

Запитання:

Чи потрібно ходити до школи? Навіщо потрібно ходити до школи? Чим зазвичай займаються в школі? (Що ви будите робити в школі?) Що потрібно мати учневі, щоб бути готовим до школи? Що таке уроки? Чим на них займаються учні? Як потрібно поводити себе на уроках у школі? Що таке домашні завдання? Навіщо потрібно виконувати домашні завдання? Чим ви будите займатись вдома, коли прийдете зі школи? Що нового з'явиться в твоєму житті, коли ти підеш у школу?

Необхідно дати дітям зрозуміти, для чого вони йдуть до школи, навіщо їм вчитись, що дасть їм це навчання.

Підведення підсумків гри.

ПОКРАЩЕННЯ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

**Дошкільний
навчальний
заклад**

Ігри про школу

Гра «Пантоміма»

Мета: прийняття позиції школяра дитиною, зменшення рівня тривожності, страхів пов'язаних зі школою, розвиток емоційної сфери, міміки та пантоміміки.

Інструкція: «Діти, давайте спробуємо за допомогою міміки, різноманітних поз, рухів тіла показати, як виглядають...»

- добрий вчитель, злий вчитель;
- учень, який вчиться на самі п'ятірки – відмінник, та учень, який погано вчиться;
- зошит неохайного учня, учень, який старанно робить уроки;
- уважний учень, неуважний учень;
- учень, який боїться відповідати;
- учень, який не хоче йти до школи, учень, який із задоволенням іде до школи.

Після гри потрібно обговорити з дітьми, кого їм було приємніше показувати, кого кумедніше, яким краще бути учнем, тим, з кого сміються, чи тим, кого поважають і ставлять на зразок іншим. За допомогою оплесків визначте ту дитину, яка краще всіх виконала завдання. (Можна нагородити орденом – "Найкращий мім".)

«Я поклав(-ла) у рюкзак ...»

Мета: розвиток слухової пам'яті, уваги, уяви, формування інтересу і бажання навчатися у школі.

Психолог починає гру словами: «Я поклала у рюкзак зошит». Наступна дитина повинна повторити сказане і додати ще одну шкільну річ. Третій гравець повторює всю фразу і додає від себе ще одну шкільну приналежність. І так далі. Гра закінчується, коли діти складуть всі необхідні речі у рюкзак та закриють його.

Запитання до вправи:

- Чи сподобалося вам складати рюкзак?
- Чи всі названі предмети потрібні в школі?

ПОКРАЩЕННЯ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

**Дошкільний
навчальний
заклад**

Ігри про школу

Вправа «Дорога до школи»

Мета: виховувати бажання вчитись, самоповагу.

Психолог пропонує дітям намалювати себе в майбутньому, а саме – школярами.

Після завершення роботи кожна дитина презентує свій малюнок.

Психологові необхідно звернути увагу на ті малюнки, де діти зобразили себе маленькими, нечіткими, бо такі діти потребують допомоги у підготовці до шкільного навчання, особливо – у мотиваційній сфері.

Вправа «Шкільне приладдя»

Мета: розвиток пізнавальної діяльності, уваги, пам'яті.

Психолог називаючи різні слова, діти уважно слухають. Якщо психолог називає шкільну приналежність, діти плещуть в долоні.

«Загадки про школу»

Мета: надати дітям загальне уявлення про шкільне життя, його зміст; розвивати образне і логічне мислення, швидкість реакції.

Психолог зачитує загадку кожній дитині, можливо показати відповідну картинку-відгадку.

- Сама мовчить, а сто друзів навчити може. (Книжка)
- Ним можна писати, креслити і малювати. (Олівець, ручка)
- У цій вузенькій коробочці ти знайдеш олівець, ручку, гумку і лінійку. (Пенал)
- У школі вона тобі в пригоді стане, коли помилку треба буде виправити. Лиш до рук її візьми і легесенько потри. (Гумка)
- Проводити лінії рівненькі може, візьми її в школу – вона допоможе. (Лінійка)
- Я вчитель справжній, мене частіше треба відкривати. Покажу, як на картинці можна букви впізнавати. (Буквар).

«Що мені буде потрібно у школі?»

Мета: закріпити набутий досвід, формування навчальної мотивації.

Інструкція: «Діти намалюйте ті предмети, які стануть у пригоді в школі».

Запитання до вправи:

- Що вам буде потрібно у школі?
- Для чого потрібні ці предмети?

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

Дошкільний
навчальний
заклад

Вправи для розвитку пізнавальних процесів (для використання батьками)

Мислення, пам'ять та уява нероздільні, тому розвиваючи одну ланку, розвиваємо й інші.

• Уява

На прогулянках або вдома можна виконувати різноманітні вправи на розвиток уяви та образного мислення: *Які звуки ти чуєш навколо? На що схожі ці звуки? Намалюй свій настрій. Якого кольору осінь? Намалюй її. Намалюй мрію. Уявляємо лимон. Аналізуємо, як він виглядає, як звучить, наприклад, коли його розрізають, який має смак і запах, який він на дотик.*

Стара казка на новий лад

Це теж відповідна гра для розваги дітей на дитячих святах. Обирають якусь відому казку, наприклад «Колобок», «Теремок» або «Червона Шапочка», і змінюють її. Спочатку можна змінити сюжет, залишивши колишніх героїв, потім, навпаки, треба зберегти сюжет, але придумати інших дійових осіб. Найцікавіше — залишити героїв, але змінити їхній характер. Наприклад, нехай жаба стане злою вередою, вовк — симпатичним малим, а Червона Шапочка — погано вихованою дівчинкою, яка врешті-решт з'їсть нещасного вовка.

Чарівні перетворення

Ця гра хороша для компанії. Завдання — жестами, мімікою, звуками зобразити тварину або який-небудь предмет. Інші гравці мають відгадати, що показали, і розповісти, як вони здогадалися.

• Мислення

Метод сильних запитань реалізується за допомогою гри «Так-Ніка»

Ця гра ставить дитину в активну пізнавальну позицію, допомагає засвоїти системний аналіз, навчитися зв'язувати розрізнені факти у єдину картину, систематизувати інформацію, слухати та чути оточуючих.

Загадуємо об'єкт (число, предмет, казкового героя), а дитина намагається знайти відповідь і ставить запитання, на які можна відповісти тільки 'так' або 'ні'. (можна додати 'і так і ні' та 'не знаю')

Друдли: розвиток образного мислення та уяви

Друдли – це схематичні малюнки, про які важко точно сказати, що саме зображено на них. Суть вправи Друдли полягає в пошуку якомога більшої кількості інтерпретацій. Кожен бачить в цих малюнках щось своє, відкривається простір для творчості та уяви, їх можна домалювати або розфарбовувати. Для кожного друдла можна придумати безліч описів, і кожен буде правильним.

Спільні ознаки

Суть вправи – знайти спільне в об'єктах навколишнього світу, які, на перший погляд, нічим не пов'язані. Цією вправою можна розвивати не лише уважність, а й креативність, адже, якщо очевидних схожих рис немає, можна подумати над неочевидними. Крім того, за допомогою цієї вправи з дітьми можна наочно вивчати ознаки предметів (розмір, колір, форму, матеріал тощо).

Складність вправи можна регулювати. Об'єкти для порівняння можуть бути прості: маленький м'ячик і великий м'яч.

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

Дошкільний
навчальний
заклад

Вправи для розвитку пізнавальних процесів (для використання батьками)

• Пам'ять

Вправа «Намалюй та запам'ятай»: розвиток пам'яті, асоціативного мислення, уяви

Завдання: запам'ятати сказані дорослим слова, замалювавши їх на папері, а потім, дивлячись на свої малюнки повторити ці слова. Тут кілька етапів. На першому пропонуються прості слова, наприклад: стіл, стілець, людина, зірка. На другому етапі слова ускладнюються (до іменників додаються прикметники) наприклад: старий будинок, літаючий жук. На третьому слова стають не такими прямими як на перших двох етапах, наприклад: радість, смуток, старість, казка і так далі. Кількість слів, що показуються на кожному етапі необхідно збільшувати поступово. Так само поступово бажано відмовитися від малювання на папері, а запам'ятовувати образ в голові. Цю вправу можна зробити для дітей ще складнішою, якщо замість листочка і олівця дати дітям рахункові палички або різні гудзики.

Гра "Слова"

У цю гру можна грати, як удвох, так і з групою дітей. Називаємо слово (наприклад, сонце), дитина його запам'ятовує, повторює і додає будь-яке додаткове слово (наприклад, озеро). Наступний гравець (або знову ви, якщо граєте удвох з дитиною) називає всі перераховані раніше слова і додає одне нове слово (наприклад, сонце, озеро, верблюд). Гра продовжується до тих пір, поки один з гравців не зможе відтворити всі раніше названі слова.

• Увага

Ігри на розвиток зорової уваги

Викладання фігур, малюнків за зразком, відновити малюнок з паличок, перенесення зображення з площини у простір, лабіринти (цілеспрямоване зосередження, вдосконалення якості довільної уваги)

Гра «Чи є зміни?»: розкладіть від 5 до 10 різних дрібних предметів (блокнот, різнокольорові олівці, фломастери тощо). Упродовж 30 секунд дитина має уважно роздивитися їх та запам'ятати розташування. Після цього дитина має відвернутися, а ви – перекласти 1-3 предмети на інші місця. І знову є 30 секунд на їх огляд. Коли час сплине, закрийте предмети і запропонуйте дитині назвати ті, які лежать на іншому місці.

Вправи та ігри на розвиток слухової уваги

«Повтори!»: запропонуйте дитині повторити за вами склади (наприклад, - та-та-да - пі-пи - ат-от, - па-па-ба - мі-ми - ум-ом); «Ланцюжок слів»: запропонуйте дитині повторити за вами ряди слів, різних за значенням, але схожих за звуковим складом (наприклад, мак, лак, так, бак; тачка, качка, дачка; сік, вік, тік, бік).

Гра «Слухаємо слова»: домовтеся з дитиною, що ви будете вимовляти різні слова. Дитині треба плеснути в долоні тоді, коли зустрінеться слово, що позначає, наприклад, посуд. І гра починається: називаються різні слова: стілець, дерево, тарілка, ручка, лисиця, картопля, вилка. Дитина повинна встигнути вчасно плеснути в долоні. Завдання можна ускладнити, об'єднавши їх по два, а потім і по три. Наприклад, плеснути в долоні, коли чує слова, що називають рослини, і стрибнути на слова-тварини.

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

**1 клас
нуш**

Вправи для розвитку пізнавальних процесів (для використання батьками)

• Пам'ять

Гра для розвитку пам'яті «10 відмінностей»

Хороший варіант ігрових картинок для дітей, це - «знайди 10 відмінностей». Цей варіант можна ускладнити. Спочатку показати для запам'ятовування одну картинку (приблизно півхвилини), потім показати другу. Дітям необхідно сказати що змінилося.

Гра для розвитку пам'яті «Опис»

Гарна і невимушена гра для розвитку пам'яті у дітей. Після того як ви прогуляли зі своїм малюком в парку і прийшли додому, спробуйте згадати разом цікавий об'єкт, який ви бачили або незвичайну людину, що проходила повз вас. Починайте називати те, що вам запам'яталося в цій людині або предмети по черзі. Хто більше ознак назве той і переміг.

Гра для розвитку пам'яті «Спробуй, повтори!»

Беремо рахункові палички. Дорослий викладає з них певну композицію і дає час дитині її запам'ятати. Потім малюк повторює цю композицію зі своїми рахунковими паличками. Можна помінятися ролями. У цій грі можна використовувати не тільки рахункові палички, а й монетки, намистинки, сірники.

• Увага

Вправа «Запам'ятай все» на концентрацію і розподіл уваги

Запропонуйте дитині уважно розглянути якийсь предмет не торкаючись до нього. Наприклад, настільну лампу, вазу або в'язку ключів. Потім нехай дитина закриє очі і постарается описати предмет. Якого він кольору, розміру? Який він на дотик?

Вправа «Що змінилося?» Розвиваємо обсяг уваги

Розкладіть на столі близько десяти предметів. Можна взяти, наприклад, канцелярське приладдя: ручки, олівці, пенал, лінійку і т.п. Потім попросіть дитину запам'ятати, як лежать предмети. Потім попросіть його закрити очі і доррахувати до 20-ти. За цей час поміняйте деякі з предметів місцями або зовсім приберіть. Запропонуйте дитині сказати, що змінилося.

Вправа «Заборонена цифра» на концентрацію і розподіл уваги

Рахуйте вголос від одного до 41, не називаючи числа, в яких є цифра 4. Замість них говорите: «Не зіб'юся». Запропонуйте дитині повторити вправу.

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

**1 клас
нуш**

Вправи для розвитку пізнавальних процесів (для використання батьками)

• Уява

- Дитині показують будь звичний йому предмет (зошит, лампу, стіл) і просять її уявити, як ніби він прийшов з далекої країни, де про призначення цього предмета ніхто нічого не знає. Якими доступними поняттями іноземець міг би описати побачену річ і яке значення надав їй?
- «Жива картинка». Спочатку батьків з дитиною слід уявити, що вони отримали дивовижну здатність оживляти все, що намалюють на папері. Почати можна з простих образів – сонечка, хмарки, квіточки, а потім перейти до більш складних об'єктів – вигаданим персонажам, древнім тварин, будівель. Як поведуть себе оживлені предмети, чи вони будуть мати потребу в адаптації, які нові властивості у них проявляться?
- «Чарівний ліс». Батьківською рукою на великому аркуші паперу малюється 3-4 стоять окремо дерева, а весь вільний біле простору заповнюється хаотично розкиданими крапками і штрихами. Дошкільнику дається завдання домалювати на папері ліс, задіюючи в малюнку всі випадкові елементи, а потім розповісти про його чудеса.
- Часто в дитячих журналах або навчальних робочих зошитах можна знайти ігрові завдання «Продовж малюнок». Дитині дається один нескладний елемент у вигляді великої літери чи цифри (геометричної фігури, ламаної лінії), який пропонується розвинути до самостійного зображення. Це вправа на розвиток уяви дошкільнят вчить мислити логічно і покращує дрібну моторику пальців.

ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ НА ПЕРЕХІДНОМУ ЕТАПІ

**1 клас
нуш**

Вправи для розвитку пізнавальних процесів (для використання батьками)

• Мислення

Гра "Хто більше?"

Мета: розвиток дедукції, креативного мислення.

Назвати якнайбільше предметів і явищ, які можуть бути: червоними, залізними, круглими, скляними, безкі-
нечними.

Гра "Спійманка"

Мета: розвиток критичного та логічного мислення.

Повторіть назви посуду: тарілка, лопата, каструля, ніж.

- Скільки ніг у карася?
- Скільки крил у поросяти?
- Скільки крил в індика?
- Скільки рук у їжака?
- Скільки яєць знайшов Петрик, якщо біла курочка знесла одне яйце, чорна одне, а півник цілих два?
- Скільки олівців у порожній коробці?

Гра "Що трапилось?"

Мета: розвиток творчого мислення, уяви, мовлення.

Потрібно скласти речення в розповідь:

По вулиці їхала машина тому в Діда Мороза була зелена борода,
Падав сильний сніг..., тому сьогодні наша кішка залишилася голодною.
Тато приніс маленьке цуценя тому ввечері довелося запалювати свічку.

Гра "Яким буває?"

Мета: розвиток уміння виділяти властивості предметів, творчого мислення, мови.

Потрібно придумати якнайбільше властивостей: яким буває будинок, дерево, автомобіль, корабель, метелик,
кішка.

Наприклад, будинок буває великим, маленьким, дерев'яним, новим, старим.

Гра "Пошук спільного"

Мета: розвиток мислення.

Дітям пропонується два слова. Вони повинні знайти спільні ознаки. Наприклад:

тарілка - сонце (форма);
яблуко - помідор (форма);
вазон - ялинка (колір).

Гра "Хто ким буде?" (5-7 років)

Мета: розвиток уваги, уяви, мислення, мовлення.

Діти сидять у колі. Ведучий запитує по черзі кожну дитину: "Ким буде (чи чим буде) яйце, курча, хлопчик, жолудь,
насінина, ікринка, гусениця, борошно, залізо, цегла, тканина, учень, хворий, дівчинка, брунька, цуценя, шкіра,
теля, дошка, пташеня, козеня, ягня?"

Під час обговорення відповідей важливо підкреслити можливість кількох варіантів. Наприклад, з яйця може бути
пташеня, крокодил, черепаха, змія й навіть яечня. Виграє той, хто назве найбільше варіантів.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

Дошкільний
навчальний
заклад

Ігри та вправи
на онлайн-заняттях

«Покажи почуття руками»

Мета: сприяти розвитку спонтанності дітей; розвивати рефлексію емоційних станів.

Психолог пропонує дітям уявити, що їхні руки стали живими й можуть радіти, боятися, злитися і т. д. Потім діти, дивлячись на ведучого (він демонструє, які рухи відповідають певним станам), показують, як їхні руки стрибають по столу (радіють), штовхають, кусають одне одного (зляться), стискаються у кулачки і тремтять (бояться).

«Снігова куля»

Мета: розвиток уваги, пам'яті, мислення, налаштування дітей на роботу, створення емоційного комфорту.

Діти по черзі називають своє ім'я (або назви квітів, дерев, тварин, птахів тощо). Наступний учасник називає ім'я (або назви квітів, дерев, тварин, птахів тощо), повторюючи імена, вже названі попередніми учасниками.

«Форми» / "Друдли" / "На що схоже?"

Мета: розвивати здатність дитини створювати образи предметів, орієнтуючись на їх схематичне зображення, розвивати творчу уяву, винахідливість, вміння порівнювати, просторову орієнтацію.

Дітям демонструється геометричні фігури (або друдли). Кожна дитина повинна назвати якомога більше предметів, схожих на дану фігуру або домалювати.

«Уяви собі, що...»

Мета: стимулювати розвиток словесно – логічного мислення, творчої уяви.

Уяви, що ти зробив би, і що сталося б, якби:

- із крана на кухні полився апельсиновий сік;
- із хмаринок почав падати не дощик, а іграшки;
- ти став зеленого кольору;
- ти був не людиною.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

Ігри та вправи
на онлайн-заняттях

Дошкільний
навчальний
заклад

« Закінчи речення »

Мета: розвиток творчого мислення та зв'язного мовлення.

- У горах не можна голосно кричати, бо ...
- Ластівки почали літати низько над землею, бо ...
 - Птахи відлітають, бо ...
 - Сніг почав танути, бо ...
- Оленка гірко заплакала, бо ...
- Андрійкові дуже радісно, бо ...
- Наталія Андріївна розсердилася, бо ...
- Шофер зупинив машину, бо ...

« Добери слова »

Мета: розвиток словесно-логічного мислення.

Дітям по черзі пропонується дібрати по 3 слова, відповідно до основного, названого психологом. Наприклад, корова (молоко, роги, трава); зуби (щітка, жувати, рот), мороз (зима, сніг, сани); щука (риба, вудка, річка).

« Четвертий зайвий »

Мета: розвиток уваги, пам'яті, логічного мислення.

Психолог називає чотири предмети, три з яких відносяться до одного загального поняття. Дитина має назвати зайвий предмет, тобто той, котрий не має відношення до інших, пояснити свій вибір (наприклад, стіл, стілець, чайник, ліжко; кінь, щука, кішка, собака; смородина, ялинка, береза, дуб; огірок, заєць, морквина, цибуля)

« Пари слів »

Мета: розвиток пам'яті, навчання запам'ятовуванню за асоціаціями.

Дітям потрібно запам'ятати другі слова з пари слів:

кішка – молоко,	зима – гора,
булка – олія,	стіл – пиріг,
хлопчик – машина,	річка – міст.

Потім психолог говорить перше слово з пари, а діти друге слово.

Психолог пояснює, як найлегше запам'ятовувати, якщо встановлювати взаємозв'язки між словами.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

Ігри та вправи на онлайн-заняттях

**Дошкільний
навчальний
заклад**

«Шукай неспинно»

Мета: розвиток уваги, зняття емоційного напруження.

Протягом 10-15 секунд побачити навколо себе якомога більше предметів певного кольору (розміру, форми).

«Що сховано в кулаку?»

Мета: розвиток творчих здібностей у дітей.

Психолог загадує або ховає невеликий предмет в руці (стиснути долоню в кулак). Діти відгадують, що це за предмет, ставлячи різні запитання про нього: Якої форми? Якого кольору? Які має властивості? З чого зроблений? На що впливає? Для чого призначений?

Діти мають навчитися користуватися такими ключами-запитаннями, щоб визначити, який це предмет.

«Будь уважний»

Мета: розвиток пам'яті, уваги, спостережливості.

За вказівкою психолога діти виконують рухи.

Підняти ліву руку вгору, а правою доторкнутися до носа.

Правою рукою доторкнутися до лівого вуха.

Підняти ліву ногу, а праву руку підняти в сторону.

Лівою рукою показати праве око.

Ускладнення: психолог виконує рухи разом з дітьми, іноді спеціально неправильно.

"Багаття"

Мета: розвиток уваги, уяви, реакції

Інструкція: Діти уявляють, що перед ними багаття. Коли психолог промовляє слова, діти виконуть відповідні дії:

"Змерзли ручки" - простягають руки вперед до багаття;

"Гаряче!" - притискають руки до себе;

"Ось таке багаття" - кругові рухи руками;

"Іскри" - плескати в долоні.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

Дошкільний
навчальний
заклад

Спільне онлайн-заняття "РОЗФАРБУЙ ЛЮБОВ'Ю"

Ця вправа чудова тим, що вона створює обставини взаємної любові, дає можливість відчутти любовь і підтримку, а також закладає основи стійких дружніх відносин в родині. Вправа сприяє створенню позитивного психологічного клімату та емоційному зближенню між дитиною та батьками.

Бажано, щоб під час вправи звучала спокійна музика. Музичний супровід робить переживання дітей більш глибокими.

Інструкція:

Як ви покажете іншим людям, що ви їх любите? Яким чином ви самі розумієте, що інша людина вас любить?

Я вам пропоную виконати наступну вправу.

Витягніть руки вперед і уявіть собі, що вони покриті чудовим кольором любові.

Який колір ви для себе виберете?

Ви маєте можливість зараз показати один одному, як сильно ви один одного любите.

Для цього ви можете «розфарбовувати» один одного кольорами любові, ніжності, добра, ласки.

Закрийте очі та зробіть три глибокі вдихи та видихи.

Спочатку приготуйте свої долоньки для «розфарбовування»: потріть їх одна об одну. Відчуйте, як ваші долоні стають все тепліше та тепліше. Поки ви трете долоні, подумайте про те, як багато любові у вашому серці (15 секунд.)

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

Дошкільний
навчальний
заклад

Тепер витягніть долоні вперед і дайте їм трохи відпочити. Відчуйте, які вони.

Теплі? Злегка поколюють? Вони наповнені енергією?

Тепер пошліть зі свого серця любов, і нехай вона по руках перетече в долоні та наповнить їх (5 секунд.)

Відчуйте цю любов у своїх долонях (5 секунд.), і відчуйте, як долоні «фарбуються» кольором любові, добра, ніжності (5 секунд.).

А тепер відкрийте очі.

Батьки перші розфарбовують дітей.

Покладіть руки зверху на голову дитини. «Зафарбуйте» його любов'ю, пошліть йому ласкаві та ніжні думки. Уявіть собі, що ви повністю покриваєте його обраним вами кольором любові та добра. «Зафарблюйте» вуха, потім щоки, потилицю. Потім - по ручках до долонь. Зафарбуйте спинку та ніжки (30-60 секунд)

Регулюючи необхідну інтенсивність, можна давати повільніше, щоб весь процес тривав 2-3 хвилини.

Наразі поміняйтесь ролями. (Повторіть всю інструкцію заново.)

Ви можете продовжити цю вправу далі, запропонувавши дітям намалювати того, кого вони фарбували любов'ю, оточеним обраним ними кольором любові.

Аналіз вправи:

Що ти відчував, коли «фарбували» тебе?

Що ти відчував, коли «фарбував» ти?

Чи бачив ти той колір, яким тебе «фарбували»?

Чи відчував ти відчуття в долонях, коли «фарбував»?

Які ніжні та ласкаві думки ти посилав?

Що сподобалося більше: дарувати чи отримувати любов?

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

Дошкільний
навчальний
заклад

*Заняття з елементами тренінгу
(очно/ онлайн)*

*Вплив кінезіологічних вправ на
розвиток мовлення та мислення дитини*

Мета: підвищення рівня знань педагогів з використанням кінезіологічних вправ, застосування яких можливо в освітньому процесі дошкільного навчального закладу, пропаганда і поширення нетрадиційних методів і форм роботи з дошкільниками.

Завдання:

1. Ознайомити педагогів з ефективними кінезіологічними вправами, які сприяють розумовому і фізичному розвитку дошкільників.
2. Відпрацювати спільно з педагогами послідовність дій і прийомів роботи по застосуванню кінезіологічних вправ в роботі з дошкільниками.
3. Підвищити мотивацію по оволодінню нетрадиційними методиками, їх широкому застосуванню під час спільної діяльності з дитиною.

Обладнання: картки для визначення домінуючої півкулі (по Павлову), олівці і чисті аркуші паперу.

Хід заняття:

Вступне слово.

Кінезіологія – наука про розвиток головного мозку через рух. Вона існує вже двісті років, використовується у всьому світі. Кінезіологічними вправами користувалися Аристотель і Гіппократ. Міжпівкульна взаємодія має можливість розвитку за допомогою комплексу спеціальних кінезіологічних вправ.

Ураховуючи функціональну спеціалізацію півкуль (права – гуманітарна, образна; ліва – математична, знакова), а також роль спільної діяльності в здійсненні вищих психічних функцій, можна вважати, що порушення міжпівкульної передачі інформації впливає на пізнавальну діяльність дітей.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Дошкільний
навчальний
заклад

Рекомендації \ Заняття

Якщо порушується провідність через мозолисте тіло, то провідна півкуля бере на себе велике навантаження, а інша блокується. Обидві півкулі починають працювати без зв'язку. Порушується просторова орієнтація, адекватне емоційне реагування, координація роботи зорового й аудіального сприймання з роботою руки, що пише. Дитина в такому стані не може читати й писати, сприймаючи інформацію на слух або очима. Значну частину кори великих півкуль мозку людини займають клітини, пов'язані з діяльністю кисті руки, особливо її великого пальця, який у людини протиставлено решті пальців. Основний розвиток міжпівкульних зв'язків формується в дівчаток до 7-ми років, у хлопчиків – до 8-ми – 8,5 років.

Удосконалення інтелектуальних і розумових процесів необхідно починати з розвитку рухів пальців і тіла. Розвивальна робота повинна бути спрямована від рухів до мислення, а не навпаки. Для успішного навчання та розвитку дитини однією з основних умов є повноцінний розвиток у дошкільному дитинстві мозолистого тіла. Мозолисте тіло можна розвинути через кінезіологічні вправи. Під впливом кінезіологічних тренувань міжпівкульної взаємодії утворюється єдність мозку щодо діяльності двох його півкуль, тісно пов'язаних між собою системою нервових волокон (мозолисте тіло, міжпівкульні зв'язки). Доведено: щоб діти краще вчилися, їм необхідно більше рухатися. Розмовні навички пов'язані з дрібною моторикою пальців: якщо людині зв'язати пальці, вона навчатися буде в десятки разів повільніше. Крім того, сучасні методики навчання говорять про те, що нову інформацію легше зрозуміти й запам'ятати, впливаючи на різні канали сприймання: зір, слух, тактильні відчуття, смак, дотик і рух. Мовлення – це результат узгодженої діяльності багатьох областей головного мозку. Органи артикуляції лише виконують накази, що надходять із мозку. Проекція кисті руки в головному мозку розташована дуже близько до мовної моторної зони.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

**Дошкільний
навчальний
заклад**

Взаємозв'язок моторної і мовної зон виявляється в тому, що людина, яка вагається з вибором відповідного слова, допомагає собі жестами, і навпаки: зосереджено малюючи або пишучи, дитина мимоволі висовує язик. Оскільки існує тісний взаємозв'язок і взаємозалежність мовної та моторної діяльності, то за наявності мовного дефекту в дитини особливу увагу звертають на розвиток дрібних рухів пальців рук, що позитивно впливає на функціонування мовних зон кори головного мозку. Кінезіологія стимулює інтелектуальний розвиток і моторику дитини.

Кінезіологічні вправи покращують розумову діяльність, синхронізують роботу півкуль, сприяють поліпшенню запам'ятовування, підвищують стійкість уваги, полегшують процес письма. Освітня кінезіологія дає людині можливість ефективніше засвоювати інформацію, успішно опановувати навіть надскладні інтелектуальні дії. Засновниками освітньої кінезіології є Пол Деннісон і Гейл Деннісон. Ними створена програма «Гімнастика Мозку», яка передбачає активізацію природних механізмів роботи мозку за допомогою природних фізичних рухів тіла.

Практична частина

Сьогодні я спробую показати вам кінезіологічні вправи, які можна використовувати у роботі з дітьми. Та на початку пропоную визначити, яка півкуля домінує у кожного з вас.

Вправа №1

– Для цього ми скористаємося однією з методик визначення функціональної асиметрії півкуль (тест І. П. Павлова). Розкладіть картки по 3 на 3 групи так, щоб в кожній групі було щось спільне. Оцінка результатів:

Якщо Ви розклали картки за 1 варіантом, а саме:

1-я група карток – «карась», «орел», «вівця»

2-я група карток – «бігати», «плавати», «літати»

3-тя група карток – «шерсть», «пір'я», «луска»

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

**Дошкільний
навчальний
заклад**

Тобто у вас переважає логічне мислення, у вас розумовий тип і домінує ліва півкуля. .

Якщо Ви розклали картки за 2 варіантом, а саме:

1-я група карток – «карась», «плавати», «луска»

2-я група карток – «орел», «літати», «пір'я»

3-я група карток – «вівця», «бігати», «шерсть»

Тобто у вас образне мислення, у вас художній тип і домінує права півкуля

При несформованості міжпівкульної взаємодії не відбувається повноцінного обміну інформацією між правою і лівою півкулями, кожне з яких осягає зовнішній світ по-своєму. Для спільної роботи обох півкуль потрібно їх функціональний зв'язок. А пік працездатності мозку припадають на ті миті, коли мислення обох півкуль синхронізується.

Пропоную вам виконати кілька простих, але дієвих кінезіологічних вправ для рук разом зі мною. Ці вправи необхідно проводити щодня. Дитина виконує разом з дорослими, потім самостійно по пам'яті, поступово від заняття до заняття збільшуючи час і складність. Вправа виконується спочатку правою рукою, потім лівою, потім двома руками разом.

Вправа №2 «Кільця»

По черзі якомога швидше дитина перебирає пальці рук, з'єднуючи в кільце з великим пальцем послідовно вказівний, середній і та ін. Вправу використовують у прямому (від вказівного пальця до мізинця) і в зворотному (від мізинця до вказівного пальця) порядку.

У роботі зі старшими дітьми вправа «Кільця» може бути використана в ускладненому варіанті: ліва рука змикає вказівний і великий пальці, права – великий і мізинець. У такт рахунку ліва і права руки роблять одночасні різноспрямовані рухи: ліва рука змикає великий палець по черзі з середнім, безіменним і мізинцем, а права відповідно – з безіменним, середнім і вказівним.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

Дошкільний
навчальний
заклад

Вправа №3 «Кулак – ребро – долоня»

Послідовна зміна позицій на площині столу: долоня, стисла в кулак, долоня ребром на площині столу, розпрямлені долоні на площині столу.

Вправа №4 «Лезгинка»

Ліву руку стискають у кулак, великий палець відставлений у сторону, кулак розвернутий пальцями до себе. Прямою долонею правої руки в горизонтальному положенні торкаються мізинця лівої. Після цього одночасно змінюють положення правої та лівої рук протягом 6 – 8 змін позицій. Необхідно прагнути швидкості зміни положень.

Вправа №5 «Вуха-ніс» Лівою рукою беруться за кінчик носа, а правою рукою – за протилежне вухо. Одночасно відпускають вухо і ніс, плескають у долоні, змінюють положення рук «з точністю до навпаки».

Вправа №6 «Дзеркальне малювання»

Ще однією формою кінезіологічних вправ є дзеркальне малювання. Це малювання двома руками одночасно. Покладіть на стіл чистий аркуш паперу. Візьміть в обидві руки по олівцю. Почніть малювати одночасно обома руками дзеркально – симетричні малюнки, літери. При виконанні цієї вправи відчуєте, як розслаблюються очі і руки. Коли діяльність обох півкуль синхронізується, помітно збільшиться ефективність роботи всього мозку.

Вправи можна включати практично в усі режимні моменти. Наприклад, під час ранкової гімнастики.

Вправа №7 «Незвичайне крокування»

Крок лівою ногою супроводжувати змахом лівої руки. Крок правою ногою супроводжувати змахом правої руки (під ритмічну музику).

Вправа №8 «Око-мандрівник»

Для виконання наступної вправи необхідно зайняти початкове положення стоячи. Не повертаючи голови, знайти очима предмет, який я називатиму. Таким чином, кінезіологічні вправи органічно влітаються у фізкультхвилинки.

РОБОТА

З ПЕДАГОГАМИ

Рекомендації \ Заняття

**Дошкільний
навчальний
заклад**

Вправа №9 «Велосипед»

Вправу виконують у парах. Учасники стають одне напроти одного, торкаються долонями долонь партнера. Здійснюють рухи, аналогічні тим, що виконують ноги під час їзди на велосипеді.

Вправа №10 «Поплескали – погладили»

Вправу виконують у парах. Одну долоню кладуть на плече партнера по грі, другу – йому на голову. Необхідно одночасно гладити партнера по голові та поплескувати по плечу. Спочатку можна відпрацювати рух рук на собі, одночасно однією рукою гладити по голові, а другою плескати по животу.

Заключна частина.

Вправи кінезіології універсальні. Так як допомагають і дорослим і дітям. Вони дуже прості у виконанні і не вимагають спеціальної фізичної підготовки. Регулярне виконання цих вправ позбавляє втоми, підвищує концентрацію уваги, сприяє підвищенню фізичної та розумової активності. З першого дня їхнього проведення діти зацікавлені в участі, з ентузіазмом виконують усі завдання, тому що побудовані вони в логічній послідовності, з поступовим ускладненням завдань. А ще захоплюють тим, що їх виконують навіть космонавти під час підготовки до польотів у космос.

Підсумок.

На завершення нашої зустрічі пропоную скласти нестандартний вірш – синквейн. Синквейни – швидкий та потужний інструмент для аналізу, синтезу й узагальнення інформації. Хочу нагадати вам правило його складання:

1ряд містить слово-іменник, що позначає тему вірша;

2ряд – два прикметники, що описують тему;

3ряд – три дієслова, що позначають дії, пов'язані темою;

4ряд – речення з чотирьох слів, у якому висловлено ставлення до теми;

5ряд – це слово-резюме, яке позначає нову інтерпретацію теми.

Вправа «Дерево підсумків».

Учасники записують на паперових аркушах у вигляді сніжинки свої враження від майстер-класу, прикріплюють на «дерево підсумків», записи обговорюють.

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

Заняття з елементами тренінгу

Перший клас - це фундамент шкільного життя, тож почнемо будувати цей будинок разом.

Ключові слова: адаптація, психофізіологічні особливості першокласників, рівні адаптації.

Мета: Розширити знання вчителів початкових класів про психофізіологічні особливості першокласників, сприяти розвитку знання про адаптацію учнів першого класу, розвивати психологічну та педагогічну творчість у процесі адаптації першокласників. Сформувати довірливу атмосферу в групі.

Хід заняття:

Організаційний етап: Привітання, оголошення теми, мети та особливостей заняття.

Психолог. Почати нашу роботу пропоную з такої притчі
Робота з притчею « Все в твоїх руках» (відео презентація)

Притча «Все в твоїх руках »

Давним-давно в старовинному місті жив Майстер, оточений учнями. Самий здатний з них одного разу задумався: «А чи є питання, на яке наш Майстер не зміг би дати відповіді?» Він пішов на квітучий луг, піймав найкрасивішого метелика і сховав її між долонями. Метелик чіплявся лапками за його руки, і учневі було лоскотно. Посміхаючись, він підійшов до Майстра і запитав:

- Скажіть, який метелик у мене в руках: живий чи мертвий?

Він міцно тримав метелика в зімкнутих долонях і був готовий у будь-яку мить стиснути їх заради своєї істини.

Не дивлячись на руки учня, Майстер відповів:

- Все в твоїх руках.

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

У наших руках можливість допомогти дітям підготуватися до школи, створити в школі атмосферу, яка допоможе першокласникам пережити адаптаційний період і вступити в шкільне життя з хорошим психологічним настроєм, з бажанням вчитися, пізнавати світ і будувати міжособистісні відносини.

Основна частина

Вправа «Асоціація»

Матеріали: Надруковані літери (а д а п т а ц і я), крейда.

На дошці по вертикалі написано слово «адаптація». Вчителі по черзі виходять до дошки та записують свої асоціації за завданням психолога:

Виберіть найбільш значущі слова - асоціації до кожної букви і запишіть їх на дошці.

А - активність,

Д - драматизм, діяльність,

А - акуратність,

П - пристосування, прийняття,

Т - тривожність, творчість,

А - абсолютність,

Ц - ціннісний,

І - індивідуальність,

Я - ясність, яскравість

Спробуємо порівняти наші асоціації з визначенням поняття «адаптація» даними вченими.

Інформаційне повідомлення (міні-лекція).

Психолог. Для подальшої роботи пропоную вам згадати деякі основні факти: Адаптацію визначають не лише як процес пристосування до успішного функціонування в даному середовищі, але й як здатність до подальшого психологічного, особистісного, соціального розвитку людини.

Початок навчання дитини в 1-му класі - складний і відповідальний етап у її житті. Адже відбувається дуже багато змін. Це не тільки нові умови життя та діяльності - це й нові контакти, нові стосунки, нові обов'язки. Змінюється соціальна позиція: був просто дитиною, тепер став школярем. Змінюється соціальний інститут навчання і виховання: не садочок чи бабуся, а школа, де навчальна діяльність стає провідною, обов'язковою, соціально значущою та оцінюваною,

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

такою, що розширює права і обов'язки дитини, її взаємостосунки з навколишнім середовищем.

Змінюється життя дитини: усе підпорядковується навчанню, школі, шкільним справам.

Пристосування (адаптація) дитини до школи відбувається не одразу. Не день і не тиждень потрібно для того, щоб призвичаїтися до школи по-справжньому. Це досить тривалий процес, пов'язаний зі значним напруженням усіх систем організму. Лише через 5 - 6 тижнів поступово підвищуються та стають більш стійкими показники працездатності, у дитини спадають напруження та тривожність.

Залежно від стану здоров'я, сімейної ситуації, відвідування чи не відвідування дитячого садка адаптація до школи, до нових умов життя може мати різний перебіг.

Безумовно, першокласники, що відвідували дитячі заклади, значно легше адаптуються до школи, ніж «домашні діти», які не звикли до тривалого перебування в дитячому колективі, до певного сталого режиму. Легше проходить період пристосування до школи і краще вправляються з розумовими та фізичними навантаженнями здорові діти. Але на жаль, сьогодні лише 20—25 % дітей ідуть до школи здоровими. Решта ж мають різноманітні порушення та відхилення в стані здоров'я.

Тож зрозуміло, чому процес адаптації проходить з певними ускладненнями й затягується на більш тривалий термін.

У дослідженні Г.Чуткіної виділено 3 рівні адаптації дітей до школи. (Опис рівнів адаптації наведено з кн. О.Проскури «Психологічна підготовка вчителя до роботи з першокласниками».) Звернімо увагу на їх зміст і основні показники.

Високий рівень адаптації. Першокласник позитивно ставиться до школи: правила і вимоги сприймає адекватно; навчальний матеріал засвоює легко; глибоко і повно оволодіває програмовим матеріалом, розв'язує ускладнені задачі, чемний, уважно вислуховує вказівки, пояснення вчителя; доручення виконує охоче й сумлінно, без зовнішнього контролю; виявляє високу зацікавленість до самостійної навчальної роботи, готується до всіх уроків; має у класі позитивний статус.

Середній рівень адаптації. Першокласник позитивно ставиться до школи: відвідування уроків не викликає в нього негативних переживань розуміє навчальний матеріал, коли вчитель пояснює його досить детально і наочно; засвоює основний зміст програми з усіх предметів, самостійно розв'язує типові задачі; зосереджений і уважний під час виконання завдань, доручень, вказівок учителя, разом з тим потребує контролю з боку дорослого; зосередженим буває тільки тоді, коли робить щось цікаве для себе; майже завжди готується до уроків і

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

виконує домашні завдання; доручення виконує сумлінно; дружить з багатьма однокласниками.

Низький рівень адаптації. Першокласник негативно або байдуже ставиться до школи: часто скаржиться на здоров'я, погане самопочуття, ш в нього переважає пригнічений настрій; спостерігаються порушення дисципліни; матеріал, який пояснює вчитель, засвоює фрагментарно; самостійна робота з підручником викликає труднощі, під час виконання самостійних завдань не виявляє до них інтересу; до уроків готується и нерегулярно, потребує постійного контролю, систематичних нагадувань і спонукань як з боку вчителя, так і з боку батьків; може зберігати працездатність і увагу за наявності тривалих пауз для відпочинку; для розуміння нового матеріалу і розв'язування задач за зразком потребує знач ної допомоги вчителя і батьків; доручення виконує під контролем і без особливого бажання; пасивний, близьких друзів не має, знає імена й прізвища лише частини однокласників. Зрозуміло, що є досить тісний причиново-наслідковий зв'язок між рівнем адаптації школяра і системою тих чинників, умов, у яких він виховувався.

Процес адаптації починається із ситуації незадоволення потреб і закінчується ситуацією їхнього задоволення. Іноколи виявляється явище дезадаптації. Основними критеріями, що виявляють дезадаптованість, є: нервово-психічне напруження, стан підвищеної тривоги і фрустрації, негативне ставлення до себе. Дезадаптованість учнів призводить до неадекватної, погано контрольованої поведінки, конфліктних стосунків, перекручувань в особистісному розвитку, проблем у навчальній діяльності. Ці порушення є не лише наслідком дезадаптованості.

Причини шкільної дезадаптованості різні: низький рівень розвитку загальних здібностей дитини, високий ступінь емоційної нестійкості, несформованість мотиваційної сфери, високий рівень амбіцій на тлі низьких можливостей, характерологічні особливості, незрілість психіки, особливості сімейного виховання, стиль керівництва педагогів та ін.

Спостереження за молодшими школярами дають змогу виділити основні сфери, в яких спостерігаються труднощі адаптації до школи:

- нерозуміння дітьми специфічної позиції вчителя, його професійної ролі;
- недостатній розвиток навичок спілкування і взаємодії з іншими дітьми;
- неправильне ставлення дитини до самої себе, своїх можливостей, здібностей, своєї діяльності та її результатів.

Ви отримали основні знання, які допоможуть нам працювати далі тож продовжимо.

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

Вправа «Кошик бажань»

Мета: визначити очікування вчителів щодо взаємодії у процесі навчання у першому класі.

Матеріали: кружечки із жовтого паперу, пелюстки із білого паперу, клей, ручки, аркуш формату А3, маркери, скотч.

Кожний учасник отримує роздатковий матеріал: жовтий кружечок та білі пелюстки (7шт.). Психолог пропонує на жовтому кружечку зробити надпис «Я (вчитель)» та записати відповіді на запитання: «Що я як учитель хочу дати своїм першокласникам?» на пелюстках. Учасники заповнюють пелюстки — на кожній по одному твердженню. Потім приклеюють ці пелюстки до жовтої серединки, утворюючи ромашку. «Квітки» викладають в кошик прикріплений до дошки. Учасники розглядають всі «ромашки». Потім визначають спільне та особливості. Спільне одини з учасників виписує на плакат «Що вчителі хочуть дати своїм першокласникам?».

Вправа «Портрет першокласника»

Мета: з'ясувати основні характеристики шести річок, сприяти розвитку принципу наступності між дитячим садком та школою.

Матеріали: Аркуші паперу формату А 3, маркери, фломастери.

Нашу вправу «Портрет першокласника» пропонуємо почати з маленького нагадування, який же він Першокласник.

Понад 90 відсотків дітей мають середній і високий рівні готовності до школи. Показники інтелектуальної зрілості – понад 87 відсотків.

Готовність до колективної діяльності, дотримання соціальних і етичних норм, уміння досягати поставленої мети в 51 % дітей сформовані на високому рівні, в 46 відсотків – на середньому. Лише у трьох із невеличким відсотків – на низькому.

74 % дітей має завищену самооцінку (психологи стверджують, що це добре для дошкільнят), у 26 % першокласників цей показник нормальний. Низьку самооцінку в дітей ХХІ століття цьогоріч майже не виявлено.

Психофізіологічні особливості першокласників

До 6 років підвищується рухливість нервових процесів, спостерігається більша, ніж у дошкільників, рівновага процесів збудження і гальмування. Але процеси збудження все ще превають над процесами гальмування, що визначає такі характерні особливості першокласників, як непосидючість, підвищена активність, сильна емоційна збудливість. В 6-літньому віці дозрівання крупних м'язів випереджає розвиток дрібних, і тому дітям легше виконувати порівняно сильні, розмашисті рухи, ніж ті, які вимагають великої точності. Діти швидко

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

втомлюються при виконанні дрібних рухів . Збільшення фізичної витривалості, підвищення працездатності, порівняно з дошкільним віком, носять відносний характер, і в цілому у більшості дітей спостерігається швидка стомлюваність, викликана ще і додатковим, не властивим для даного віку, шкільними навантаженнями (доводиться багато сидіти при життєвій потребі в русі).

Мислення стає домінуючою психічною функцією і починає визначати поступово і роботу всіх інших психічних функцій (пам'яті, уваги, сприйняття).

Дитина ще погано володіє мовою, їй легше завчити все, ніж відтворювати текст своїми словами. Увага нестійка. Можливості вольового регулювання уваги у дитини 6 років обмежені.

Розвиток мислення сприяє появі нової властивості особи дитини - рефлексії, тобто усвідомлення себе, свого положення в сім'ї, класі, оцінка себе як учня: хороший - поганий. Цю оцінку "себе" дитина створює з того, як відносяться до нього навколишні, близькі люди.

Дитина 6 років зазвичай мислить конкретними категоріями, виділяє перш за все зовнішні ознаки, що характеризують дію об'єкту (що він робить), або його призначення (для чого він). Пізнання нового ?

Поглянувши на першокласника з іншої сторони дізнавшись щось нове ми продовжуємо.

Учасники об'єднуються в 2 групи

1 група малює портрет дошкільника, характеризує його (можна написати характеристику на особистість придумати йому ім'я).

2 група малює портрет ідеального першокласника, характеризує його (можна написати характеристику на особистість придумати йому ім'я).

Кожна група пропонує спікера який представляє свій портрет. Учасники порівнюють особливості двох портретів.

Рефлексія вправи.

Ми з'ясували які ж вони першокласники, а тепер давайте зрозуміємо, що вони від нас хочуть?

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

Вправа «Кошик очікувань»

Мета: виявити уявлення вчителів про очікування першокласників щодо взаємодії з учителем у процесі навчання та порівняти очікування педагогів і учнів.

Матеріали: кружечки із жовтого паперу, пелюстки із блакитного паперу, клей, ручки, аркуш формату А3, маркери, скотч.

Кожний учасник знову отримує роздатковий матеріал: жовтий кружечок та блакитні пелюстки (7шт.). Психолог пропонує на жовтому кружечку записати слово «Я (першокласник)», а на пелюстках кожен учасник має записати відповіді на запитання: «Що я як учень очікую від першої учительки?» (5—7хв). Учасники заповнюють пелюстки — на кожній окреме твердження. Потім приклеюють їх до жовтої серединки, утворюючи волошки. «Квітки» складають в корзину прикріплену до дошки. Учасники розглядають всі «волошки», визначають спільне та відмінне. Спільне бажаючий учасник фіксує на плакаті «Що учні очікують від своєї першої вчительки?».

Порівняння:

— Чим ці квіти відрізняються від попередніх (ромашок)?

— Чому виникли ці відмінності?

— Яким чином ми можемо змінити ситуацію так, щоб не порушувати гармонію у дитячих прагненнях (залишити всі пелюстки) і врахувати позицію вчителя? (Пригадувати своє дитинство та надавати емоційну підтримку учням, створювати ситуацію успіху для дітей.)

У ході вправи психолог створює умови для усвідомлення учасниками важливості емоційного компонента в процесі адаптації першокласників до школи, який є водночас важливим і для вчителя як запорука психічного здоров'я педагога та профілактика емоційного вигорання.

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

Вправа «Сам собі психолог»

Мета: вироблення та закріплення власних рекомендацій щодо роботи з учнями першого класу для покращення адаптації.

Матеріали: аркуші паперу формату А3, маркери, скотч.

Хід вправи: Учасники об'єдналися в дві групи: «вчителі» (орієнтуючись на досвід) та «психологи» (орієнтуючись на знання психофізіологічних особливостей) та готують рекомендації для поліпшення процесу адаптації першокласників.

Час на підготовку- 7 хв.

Потім представники кожної групи презентують свої роботи, обговорюючи та доповнюючи їх.

Після презентації двох груп всі учасники шукають спільне та відмінне.

Рефлексія вправи.

Завершення заняття

Педагоги отримують підготовлені рекомендації для педагогів для покращення періоду адаптації першокласників.

Завершити нашу роботу я б хотіла словами відомого українського педагога

В. Сухомлинського: Школа не повинна вносити різкого перелома в життя дітей. Пусть, став учеником, ребенок продолжает делать сегодня то, что делал вчера. Пусть новое появляется в его жизни постепенно и не ошеломляет его лавиной впечатлений» .

Адаптацію не можна відмінити, але користуючись цим принципом ми зможемо зробити її ефективним явищем, новою сходинкою в розвитку дитини . Дякую за увагу!

РОБОТА З БАТЬКАМИ

Рекомендації \ Заняття

Дошкільний
навчальний
заклад

Крім запасу знань,
підготовка до школи
передбачає наступні вміння
дитини:

- ✓ спілкуватися, розуміти і застосовувати поведінкові норми;
- ✓ не боятися контактувати з однолітками і дорослими;
- ✓ вміти відстоювати власну позицію словесно, аргументовано;
- ✓ усвідомлювати значення навчання в школі, порядок і правила навчання;
- ✓ вміти дотримуватися правил, розуміти, що таке дисципліна;
- ✓ мати бажання вчитися, позитивну мотивацію до навчання;
- ✓ вміти за своєю ініціативою і цілеспрямовано працювати над завданням, планувати, організувати свої дії, усвідомлювати їх наслідки;
- ✓ мати позитивне ставлення до світу, а головне до самого себе.

РОБОТА З БАТЬКАМИ

Дошкільний
навчальний
заклад

Рекомендації \ Заняття

КОМФОРТНЕ ОНЛАЙН-ЗАНЯТТЯ ДЛЯ ДИТИНИ

Коли дитині необхідно взаємодіяти з гаджетами, дотримуйтесь таких правил: безперервна тривалість роботи з комп'ютером не повинна перевищувати 10-15 хвилин. Після занять важливо провести зорову гімнастику.

Для роботи з комп'ютером необхідно забезпечити раціональну організацію робочого місця: меблі повинні відповідати зросту дитини, верхня горизонталь екрана відеомонітора повинна знаходитися на рівні очей, відстань від очей до екрана – не менше 50 см. Тривалість занять з використанням ТЗН (інтерактивні дошки, відеопроєктори тощо) не повинна перевищувати 15 хвилин. По можливості, приберіть з поля зору все, що може відволікати від навчання: іграшки, гаджети, домашніх тварин тощо.

- ✓ Мотивація і похвала
- ✓ Ізольоване місце для навчання
- ✓ Звичний режим дня
- ✓ Відповідний одяг для занять
- ✓ Етика онлайн-спілкування
- ✓ Якісний відпочинок, активності
- ✓ Кібербезпека

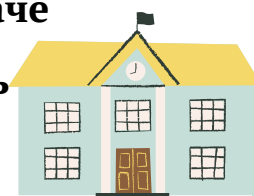
РОБОТА З БАТЬКАМИ

Дошкільний
навчальний
заклад

Рекомендації \ Заняття

Страх нового колективу поширений не лише серед дітей. Щоб зменшити тривожність, варто спробувати наступне:

- ✓ заспокоїтися дорослим (адже емоції легко передаються: нервується мама чи тато - нервується дитина);
- ✓ заздалегедь поговорити з дитиною про зміни, які на неї чекають, акцентуючи увагу на нових можливостях: здобути друзів, навчитися чогось цікавого, розвинути свої вміння й розкрити таланти;
- ✓ познайомити з новим середовищем, розповісти про розпорядок дня і правила поведінки;
- ✓ поділитися власними історіями: як ви долали подібний страх і знаходили друзів, яким чином захищатися від кривдників;
- ✓ у жодному разі не залякувати дитину словами: "От у школі тебе навчать... (дисципліні, чемності тощо)";
- ✓ виявляти розуміння та готовність вислухати дитину, перейнятися її проблемами, адже емпатія - наче чарівна пігулка - здатна зменшити чи навіть подолати страх і зміцнити ваші стосунки.

РОБОТА З БАТЬКАМИ

**1 клас
НУШ**

Рекомендації \ Заняття

ЯК ЗМОТИВУВАТИ ДИТИНУ ВЧИТИСЯ ВДОМА?

Відповідь проста - змушувати не потрібно. Психологи і педагоги рекомендують створити всі необхідні і комфортні умови і вселяю сприяти домашньому навчання. Адже ця система не нова і протягом багатьох століть такий метод був єдиним способом отримати освіту. Завдяки домашньому навчанню вирости великі генії (Моцарт, Сахаров, П'єр Кюрі, Томас Едісон). Раніше така форма навчання була доступна лише забезпеченим сім'ям, а сьогодні з'явилась реальна можливість надати всім дітям.

ШКОЛА ВДОМА: РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ДОМАШНЬОГО НАВЧАННЯ

Потрібно організувати час так, щоб дитина могла спокійно позайматися, послухати уроки, виконати домашні завдання і відпочити. Почати необхідно з режиму дня: вставати і лягати спати в один і той же час, ідеальним часом пробудження для школяра вважається 7:00-7:30, лягати спати слід до 22:00. Навіть якщо уроки починаються пізніше 9:00, бажано, щоб дитина дотримувалась такого режиму.

РОБОТА З БАТЬКАМИ

1 клас
НУШ

Рекомендації \ Заняття

ШКОЛА ВДОМА: РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ДОМАШНЬОГО НАВЧАННЯ

Молодших школярів обов'язково потрібно контролювати. Навіть, якщо батьки не вдома, педагоги рекомендують знати розклад, дзвонити і запитувати, наскільки успішно було виконано урок або завдання і нагадувати про наступний пункт. Розпорядок дня повинен бути завжди перед очима школяра. Наприклад зручно користуватися невеликими настінними дошками, куди можна розписувати графік занять на кожен день. Виконані завдання потрібно позначати або викреслювати, щоб дитина бачила результат діяльності. Це дозволяє формувати у дітей цілеспрямованість. При необхідності можна придумати систему мотивації і зробити розпорядок дня в ігровій формі.

СТАВЛЕННЯ БАТЬКІВ

До нового формату навчання формує ставлення і у дітей. Якщо дорослі весь час будуть говорити, що такий вид навчання - це не сорьозно, звичайно, так буде до нього ставитись і дитина.

Потрібно зрозуміти, що дистанційне навчання - таке ж за значимістю навчання, як звичайних похід в школу. А значить, в навчальний час діти повинні бути зайняті тільки уроками і мати всі умови для якісного навчання.

РОБОТА З БАТЬКАМИ

1 клас
НУШ

Рекомендації \ Заняття

РОБОЧЕ МІСЦЕ

В ідеалі, щоб у дитини була своя кімната, персональний стіл, комп'ютер. Якщо у школяра немає окремої кімнати, потрібно обладнати зручний куточок, де під час занять йому ніхто не буде перешкоджати. Такий простір можна організувати за допомогою зонування приміщення або, скажімо, на утепленій лоджії. Там обов'язково має бути хороше освітлення, зручні полиці, органайзер для письмового приладдя і комфортний стілець.

ВІДПОЧИНОК \ ПЕРЕРВИ

У перервах між уроками і домашньою роботою діти повинні відпочити. Потрібно правильно організувати перерви, як в школі, і стежити, щоб дитина не сиділа перед монітором всі 5-6 годин уроків.

Психологи рекомендують провітрювати приміщення, робити гімнастику для очей і розминати тіло. Можна включити музику і займатися разом з дітьми - це найкраща мотивація. Після уроків 2-3 години школяр повинен відпочити: пообідати, пограти, подивитися мультфільм або погуляти на свіжому повітрі.

АНАЛІЗ УМОВ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

1 клас
нуш

**Рекомендації на основі
проблематики**

Дошкільний
навчальний
заклад

? Неуспішність у навчанні (низький рівень пізнавальних процесів)

Основна причина неуспішності – це недоліки в розвитку ПІЗНАВАЛЬНОЇ СФЕРИ ШКОЛЯРІВ (відчуття, сприйняття, увага, пам'ять, мислення та уява) В дошкільному та шкільному віці найрізноманітніша образотворча діяльність дитини: малювання, ручна праця, музика, танці, фізична культура сприяють розвитку емоційно-чуттєвої сфери школярів. Недорозвиток цієї сфери виступає однією з багатьох причин, які спричиняють відставання в навчанні. Надмірна увага до вербального розвитку та недорозвиток образно-емоційно-чуттєвої сфери дитини дошкільного віку в подальшому призводить до утруднення при формуванні словесно-логічного та абстрактного мислення школяра, а на ньому базується все подальше засвоєння знань. Наслідком недостатнього розвитку системи сприйняття дитини виявляється низький рівень усвідомленості сприйнятого, низький рівень розвитку спостережливості, а в результаті отримуємо низький рівень свідомого засвоєння знань. А звідси появляється і низький рівень розвитку уваги учнів.

АНАЛІЗ УМОВ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

1 клас
нуш

**Рекомендації на основі
проблематики**

Дошкільний
навчальний
заклад

Невміння будувати відносини між
однолітками та дорослими

Головна мета спільної діяльності дітей – засвоєння правил взаємодії з ровесниками, вправлення у позитивних формах спілкування з товаришами і турботливому ставленні до них. Дошкільників треба більше спонукати до виявлення теплоти і доброзичливості щодо інших, формувати інтерес не лише до результату діяльності, а й до свого партнера, вміння рахуватися з ним, допомагати, коли треба. Для формування такого ставлення до ровесників слід використовувати різні життєві ситуації, пробуджувати в дітей емоційний відгук на стан, настрій ровесника. Посильна трудова діяльність дошкільника – не лише засіб, а й неодмінна умова морального розвитку підростаючої особистості. Адже саме в праці найінтенсивніше нагромаджується моральний досвід, формується оцінне ставлення дій і вчинків ровесників, утверджуються морально-вольові якості, відбувається становлення власної самооцінки дитини, яка зумовлює певні прояви її поведінки в різних життєвих ситуаціях.

АНАЛІЗ УМОВ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

1 клас
нуш

Рекомендації на основі проблематики

Дошкільний
навчальний
заклад

Підвищена тривожність,
плаксивість

Причиною тривожності часто є нестача емоційної підтримки з боку оточуючих. Тому насамперед необхідно створити вдома атмосферу безпосередньо-емоційного спілкування, взаєморозуміння, довірливості, що знімає у дитини почуття тривоги перед дорослими та дітьми і дозволяє їй вільно проявляти своє особисте „Я”. Якщо дитина буде впевнена в любові та підтримці батьків, якщо домівка буде для неї безпечним острівцем, а батьки, незалежно від їх успіхів, будуть продовжувати вірити в неї - дитина відчує себе спокійніше і з іншими людьми.

Незнання правил поведінки під час уроку
(агресія, викрикування)

Заздалегідь ознайомити дитину з правилами поведінки в школі, на уроці, на перерві, використовуючи бесіди, розповіді з власного досвіду, ігри та казки про школу

АНАЛІЗ УМОВ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

1 клас
нуш

**Рекомендації на основі
проблематики**

Дошкільний
навчальний
заклад

Високий спад працездатності
наприкінці дня

Працездатність знаходяться в тісному зв'язку, насамперед, зі станом здоров'я, з режимом навчання, видів відпочинку, його тривалістю та умовами організації. Розумова втома обмежує працездатність, порушує продуктивність праці та розумової діяльності, несприятливо впливає на функціонування різних органів і, передусім, порушує процеси вищої нервової діяльності.

Зміна розумової роботи на фізичну, переключення з одного виду діяльності на інший, припинення розумової праці дітей у момент початку різкого зниження працездатності (ранньої стадії стомлення) і наступна організація активного відпочинку сприяють поновленню функціонального стану центральної нервової системи. Важливе значення має: чіткий режим дня, повноцінний сон, харчування, яке відповідає енергетичним витратам, хороша вентиляція приміщення тощо.

АНАЛІЗ УМОВ УСПІШНОЇ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ ПРИ ПЕРЕХОДІ ДО ШКІЛЬНОГО ЖИТТЯ

1 клас
нуш

Рекомендації на основі проблематики

Дошкільний
навчальний
заклад

? Відсутність бажання вчитися \
відвідувати школу

Можливі причини відсутності бажання вчитися

1. Перевтома (ознаки: млявість, дратівливість, погіршення апетиту, порушення сну, часті хвороби)
2. Страху (може боятися: вчителя, авторитарних батьків, конкретних однокласників, проявити неуспішність, зробити помилку, йти в туалет у школі)
3. Внутрішні причини втрати навчальної мотивації: розчаруватися в тому, що може бути «успішною», не вірити в себе, привертати увагу неуспішністю, не бачити сенсу в тому, що робить, важко адаптуватися до групи, ревнувати до старшого-молодшого брата-сестри.
4. Неготовність до навчання (дитина втрачає інтерес до навчання, коли її рано віддають до школи, не враховуючи її потреби, можливості сприймати і засвоювати інформацію, фізичний розвиток і ту ж таки здорову мотивацію)
5. Невідповідність навчальних методів потребам сучасної дитини.
6. Критика дій дитини.
7. Конфлікти в родині.
8. Відсутність чіткої організації життя дитини.
9. Негативне ставлення батьків до школи.
10. Надмірна опіка.